

Kazivanje Ane (Anke) Perković (Bralina)

NARODNA NOŠNJA

8.11.2009.

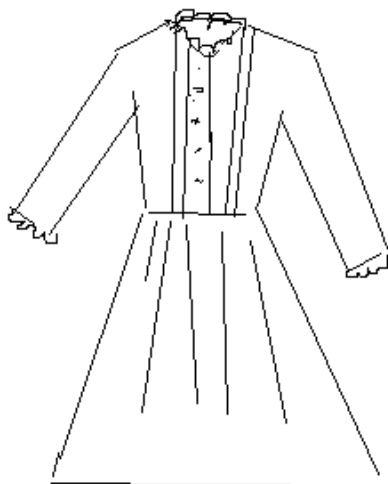
Ženska nošnja – Križpolje

Po kazivanju Anke Perković, rođ. 1921. god., njena baka je nosila sljedeće:

1. Bijela košulja

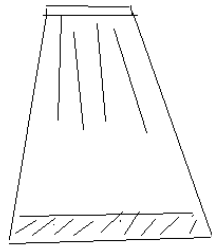
Napravljena od čiste konoplje, otkana od finog platna, iskuhavana u lugu, pa se stavljala na smravicu da omekša i pobijeli

Šivana komotnije, oko vrata opheklane ili imaju cakne . Prednji dio otvoren s dugmićima , a sa svake strane otvora su dvije faldice (saimrle). Donji dio cigan – ne previše

2. Suknja- alja-

Suknja satkane od tamne vune- nosila se iznad košulje. Nabrana je a na dnu je prišivena takanina- crni pliš najčešće- a to se zvalo kefica. Dužina suknje je do peta, Neku su tkani tzv. krugovatnim načinom (na kosicu)

Kefica

3. Prsluk- laibek ili oplećak

Napravljen je od crnog flanele, unutra je domaće platno od pamuka, fine konoplje ili lana. Kopčanje je ispod prsa, a za zatvaranje su se stavljali tzv. parići

4. Tkanica (kanica)

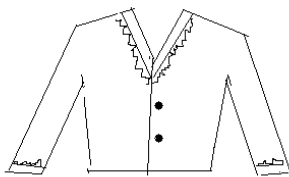
Nosila se na alju i lajbak. Na kraju bi se ugurala na svaku stranu struka (zametnula se). Tkala se tako da je osnova bila pređa, pamuk i sl., a potka je bila od konoplje

5. Pregača- zaslon ili fertun

Nosio se preko svega-gore navedenog, a bila je od glota, cica i sl.

6. Jačrma

Napravljena od tankog materijala koji je imao za osnovu i potku finu vunu. Dodatno je ukrašavan s plišom (oko rukava i prednji dio) ili cik cak trakicama. Ima samo dva dugmeta

7. Rubac

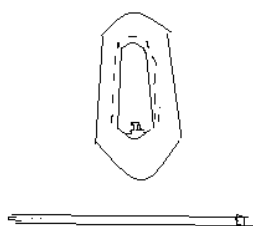
Na glavi se nosio kupovni vuneni rubac, uzorak se odabirao po volji. Deblji su i malo veći.

8. Čarape

Čarape su od domaće tanke vune, boja bijela, crna ili ljubičasta, dužina do koljena, bod dva krivo dva pravo ili dva krivo jedan pravo

9. Opanci

nosili su se na vunene čarape. Izrađivao ih je postolar (šuster), a imali su i opšive od crvene kože. Bili su ravni, a na peti su bili podignuti s komadićem kože. Sprijeda su imale jezičac kroz koji je prolazila koža o kopčala se sa strane. Opanci su imali rupice cijelim dijelom kroz koje se koža provlačila

10. Nakit

Rijetko je tko imao nešto zlatno ili srebrno. Najčešće su to bile naušnice ili tanki lančići oko vrata

11. Plet

Plet se kupovao gotov ili se heklao od domaće vune

12. Frizure

Kosa se nikad nije šišala, a od kose se plela jedna ili dvije pletenice.

- jednu pletenicu su plele žene koje su imale slabiju kosu i onda su je, otraga, motale u krug tj. punđu (fuku)
- kad se radilo s dvije pletenice onda je postupak bio da se lijeva pletenica stavlja na desnu stranu glave, a desna pletenica na lijevu stranu. Gotov izgled je nalik na elipsu)

U oba slučaja pletenice se pridržavaju s ukosnicama bilo koštanim ili žičanim (gabrle)

13. Pranje kose

Radilo se tjeđno. Kosa se prala u kišnici i lugu od bukovine. Šalica bukovog luga stavlja se u krpicu. Kad je voda provrila, onda bi se u vodu nakratko, 1-2 puta, stavljala krpica s lugom i odmah vadila, samo da pusti «mekoću». Kosa oprana na taj način je bila meka i lijepo se sjajila.

13. Ostala kozmetika

Zubi su se prali tako da se bukovim pepelom i krpicom čiste zubi, a boju na obraze stavlja se pomoću trljanja krep papirom.

RAZGOVARALA, ZAPISALA I OBRADILA NA RAČUNALU

BRANKA PERKOVIĆ, ZAGREB